

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Георги Цветков Георгиев, Институт за гората – БАН
по материалите, предоставени за участие в конкурс за заемане на
академичната длъжност „доцент“ в Института по биоразнообразие и
екосистемни изследвания по специалността „Ентомология“ (шифър 01.06.14.)

В конкурса за доцент, обявен в „Държавен вестник“, бр. 93 от 27.11.2012 г. и в
интернет страницата на Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания
(ИБЕИ), за нуждите на изследователска група „Фауна, таксономия и екология на
безгръбначните животни“ към Отдел „Животинско разнообразие и ресурси“, като
единствен кандидат участва гл. ас. д-р Драган Петров Чобанов от Секция „Таксономия,
фаунистика и зоогеография“.

1. Общи данни за кариерното и тематично развитие на кандидата

Драган Петров Чобанов е роден на 16.07.1980 г. През периода 1999-2003 г. се
обучава по образователната специалност „Биология“ за бакалавър в Биологическия
факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, а през периода 2004-
2005 г. – по специалността „Биология“, специализация „Ентомология“, за което
получава диплом с пълно отличие за „Магистър по ентомология“. След дипломирането
започва работа в Зоологическата градина в София. През периода 2006-2009 г. е редовен
докторант в Института по зоология при БАН. Защищава дисертационен труд на тема
„Анализ и оценка на фаунистичното разнообразие на правокрилите насекоми
(Orthoptera) в България“ и придобива образователната и научна степен „доктор“. През
2009 г. е назначен като биолог в Института по зоология при БАН, а от 2010 г. работи
като главен асистент в Секции „Таксономия, фаунистика и зоогеография“ в ИБЕИ.

През периода 1999-2012 г. осъществява 5 специализации и обучения в различни
университети, музеи и институти в Македония, Испания, Германия и Полша. Между
2008 и 2012 г. проучва музейни колекции в Сърбия, Германия, Австрия, Англия и
Унгария.

2. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важни научни приноси

Д-р Д. Чобанов работи в областта на ентомологията. Научните му интереси са
насочени предимно към правокрилите насекоми (Orthoptera), които проучва с помощта
на традиционни и съвременни (биоакустични и генетични) методи.

В резултат на научно-изследователската дейност на кандидата са направени значими приноси в областта на фаунистиката, таксономията, морфологията, генетиката и биоакустиката на правокрили и други групи насекоми, както следва:

ФАУНИСТИЧНИ ПРИНОСИ. Част от фаунистичните приноси са свързани с изследванията по дисертационната тема с установяване на нови видове и подвидове за фауната на България и различни райони на страната [публикации 1.1., 1.4., 1.5., 1.8., 1.9]. По настоящия конкурс фаунистични приноси са направени за отделни райони на Балканския полуостров, при което са съобщени 11 нови или са изключени 31 таксона от фауните на България, Македония и Сърбия [2.1.1., 2.3.2., 2.3.5., 2.3.8.].

ТАКСОНОМИЧНИ ПРИНОСИ. Описани са 3 нови за науката вида: *Poecilimon jablanicensis* Chobanov et Heller, 2010; *Poecilimon roseoviridis* Chobanov et Kaya, 2012; *Anterastes davrazensis* Kaya, Chobanov et Ciplak, 2012 [2.1.2., 2.2.4., 2.2.7.]. По конкурса са направени 21 синонимизации в три рода (*Poecilimon*, *Pholidoptera*, *Stenobothrus*) от България, Турция и Украйна [2.1.2., 2.2.4., 2.3.8.], допълнения в описанието на 47 вида от род *Poecilimon*, *Saga* и *Isophya* [2.1.2., 2.2.2., 2.2.4., 2.2.5., 2.2.8., 2.3.4.] и промени или ревизии в статусите на три таксона [2.1.2.].

МОРФОЛОГИЧНИ ПРИНОСИ. Допълнени са знанията за морфологията на яйцата на род *Saga* [2.3.4.]. Направени са детайлни проучвания на морфологичните особености на мандибулите при скакалци и богомолки, резултатите от които не са публикувани, но знанията са използвани при определяне на останки в погадки на птици [1.2., 2.3.1., 2.3.3., 2.3.7.].

ЦИТОГЕНЕТИКА НА ПРАВОКРИЛИ НАСЕКОМИ. По темата на дисертационния труд са проучени кариологичните особености на видове от семейство Tetrigidae и род *Isophya* като основа за систематични и филогенетични анализи на примитивни и проблематични в систематично отношение таксони [1.3., 1.7.]. По конкурса са изследвани хромозомните характеристики на 28 таксона: *Eyprepocnemis plorans* и видове от род *Saga* и *Isophya* [2.2.1., 2.2.3., 2.2.6.].

МОЛЕКУЛЯРНА ГЕНЕТИКА НА ПРАВОКРИЛИ НАСЕКОМИ. За целите на таксономията, систематиката и филогенията на някои групи правокрили са характеризирани отделни участъци от митохондриални и ядрени гени, спомогнали за описване на нов вид (*Anterastes davrazensis*) и промяна на таксономичен статус (*Saga gracilis*) [1.9., 2.2.5., 2.2.7.].

БИОАКУСТИКА НА ПРАВОКРИЛИ НАСЕКОМИ. По дисертационната тема кандидатът проучва междувидови различия и възможности за използване на звуковите характеристики в таксономични и филогенетични изследвания на 3 вида дългопипални скакалци [1.8., 1.9.]. По настоящия конкурс приносите са свързани с първоописание на

песните на 23 таксона, които се използват за систематични и филогенетични анализи и заключения [2.1.2., 2.2.2., 2.2.4., 2.2.7., 2.2.8.].

ПРАВОКРИЛИ НАСЕКОМИ КАТО ТРОФИЧЕН РЕСУРС НА ПТИЦИ. Доказано е, скакалци доминират в храната на различни видове птици [1.2., 2.3.1., 2.3.3., 2.3.7.].

3. Значимост на получените резултати

ПУБЛИКАЦИИ. Гл. ас. д-р Д. Чобанов представя 27 научни публикации и 6 кратки статии за Червената книга на България. Девет публикации (3 в списания с импакт фактор) са използвани за придобиване на научната и образователна степен „доктор“. В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ кандидатът участва с 18 научни публикации и 6 статии в Червената книга. Два труда са монографии, издадени в чужбина, един от които (в Zootaxa) има импакт фактор. Осем статии са отпечатани в престижни списания с импакт фактор: European Journal of Entomology (3 публикации), Zootaxa (2), Cytogenetic and Genome Research (1), PLoS ONE (1) и Biologia (1). От останалите осем публикации седем са отпечатани в чуждестранни рецензируеми списания, а една – в сборник от поредицата за биоразнообразието на България.

ЦИТИРАНИЯ. Кандидатът посочва 46 цитирания на свои трудове, сред които 18 в списания с импакт фактор, 19 в реферирани списания без импакт фактор и 9 в дисертации, каталози и други нереферирани издания. Цитиранията на трудовете на Д. Чобанов надхвърлят 2 пъти възприетите критерии на ИБЕИ, което е доказателство за високото качество и значимостта на научноизследователската му дейност.

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ. Гл. ас. д-р Д. Чобанов представя 5 доклада и 2 постера на конференции и семинари, от които 6 в чужбина. Участва в 24 национални и международни проекти и е ръководител на 7 от тях. Член е на Ортоптерологичното дружество във Филадельфия, САЩ.

4. Заключение

Гл. ас. д-р Драган Петров Чобанов е учен с ярко очертан профил в областта на фаунистиката, таксономията, систематиката, генетиката, филогенията и поведението на правокрилите насекоми. Кандидатът се явява в конкурса с изключително стойностна научна продукция. Показателите на неговата научна дейност превишават изискванията на всички критерии на ИБЕИ за заеманата академична длъжност, поради което предлагам да бъде избран за „доцент“ по научната специалност „Ентомология“ (шифър 01.06.14.).

София
05.03.2013 г.

Подпис:
проф. д-р Георги Георгиев